Între nuanțe de gri și *explozii de culoare*

MARIA GHEORGHIU, CO-FONDATOARE OVIDIU ROM, ESTE CEEA CE NUMIM „UN ARHITECT SOCIAL". A DEZVOLTAT PROGRAME DE CARE AU BENEFICIAT PÂNĂ ACUM MII DE COPII SĂRACI. A ORGANIZAT NENUMĂRATE ATELIERE DE FORMARE PENTRU PROFESORI, PRIN CARE I-A AJUTAT SĂ LUCREZE ŞI SĂ INTEGREZE COPII DEFAVORIZAȚI. FILOSOFIA SA EDUCAȚIONALĂ ESTE UNA DINAMICĂ, INTERACTIVĂ ŞI CENTRATĂ PE COPIL.

Maria Gheorghiu, co-fondatoarea Ovidiu Rom

De curând, Cabral a avut ideea să scrie pe blogul său despre „un român frumos", despre unul dintre acei oameni care, neștiuți, își pun toată energia pentru a schimba în bine câte ceva din jurul lor. Alegerea lui s-a oprit asupra Mariei Gheorghiu, co-fondatoare și director executiv al Asociației Ovidiu Rom. Cine este ea, ce face, cum vede lumea, ce are de spus altor femei, când obosește și cum își recapătă speranța atunci când și-o pierde – sunt doar câteva lucruri pe care am vrut să le aflăm și să le împărtășim cu voi. Cabral își încheie comentariul de pe blog spunând că Maria, asemeni celor mai mulți „români frumoși care nu vor neapărat să iasă în față", duce de 10 ani o muncă neîntreruptă, împreună cu Leslie Hawke, pentru a aduce copiii săraci din România la școală și la grădiniță.

Maria, ai absolvit Pedagogia, ai 24 de ani de experiență în domeniul educației și ai participat la numeroase sesiuni de formare în Statele Unite. Spune-ne, te rog, de ce este atât de importantă grădinița pentru un copil?

În orice domeniu, începutul este esențial. Cu atât mai mult în viață. În urmă cu zece ani, am cunoscut-o pe Leslie, care, asemenea mie, vedea în educație o speranță pentru o lume mai bună. Când ne-am întâlnit, eu aveam deja 15 ani de experiență în învățământ, iar Leslie avea conturat un proiect care să sprijine mamele și copiii care cerșeau pe stradă: mamele să-și găsească o slujbă, iar copiii să meargă la școală.

După câțiva ani, când am evaluat progresul copiilor din program (care program se extinsese între timp și în București), am fost confruntate cu o realitate îngrijorătoare. Deși nu era greu să-i înscriem la școală, chiar și pe copiii de peste 9 ani, puțini ajungeau să nu abandoneze după 3-4 ani. La începutul adolescenței, cei mai mulți erau deja înapoi în stradă, unele dintre fete erau însărcinate, iar alții dispăruseră cu totul. În orice caz, NU erau la școală. În schimb, rezultatele copiilor care începuseră educația formală până la vârsta de 5 ani se situau mult mai bune. Cercetările științifice asupra dezvoltării creierului uman confirmă constatările noastre din teren: problemele întâmpinate de copiii cu vârste peste 6-7 ani nu erau doar de natură socială, ci aveau rădăcini în dezvoltarea cognitivă. Aproximativ 50% din celulele creierului se formează în primii cinci ani de viață. Din acest motiv, grădinița nu ar trebui să fie un privilegiu, ci un drept fundamental al oricărui copil. Pentru acest drept continuăm să luptăm și astăzi.

Ați început deci cu un proiect pentru mame. Atât tu, cât și Leslie, ați devenit mame când erați foarte tinere. A avut acest lucru o influență asupra deciziei voastre de a începe acest program?

Aveam 20 de ani când am născut-o pe fiica mea. Știu ce responsabilitate mare este să crești un copil. Acest lucru m-a ajutat foarte mult să mă apropii de mamele din proiect. Știam că e greu să crești un copil, cu atât mai mult cinci sau șase. La rândul lor, ele vedeau că nu vorbim din cărți și se simțeau înțelese. Faptul că noi înșine am fost mame tinere a influențat modul în care am dezvoltat programele mai mult decât inițierea lor propriu-zisă. Dar începutul a fost determinat în primul rând de constatarea unei probleme sociale grave.

Pe tot parcursul acestor ani, trebuie să fi fost și momente în care te-ai simțit descurajată. Ce te-a ajutat atunci să continui?

Cred că există un drum al fiecăruia dintre noi și, atunci când te afli pe el, nu te descurajezi. Te enervezi, mai faci greșeli, reflectezi și îți pui întrebări, dar continui. Eu asta simt în tot ceea ce fac. Poate cel mai greu îmi este că trăiesc în două lumi atât de contrastante. În aceeași zi pot fi în mijlocul unor copii desculți în noroi și câteva ore mai târziu la o recepție cu cvartet și bufet. E un balans delicat între două extreme, care necesită multă acrobație pentru a-mi menține echilibrul interior.

Ceea ce mă ajută să merg înainte sunt de fiecare dată oamenii. Atât copiii care îmi zâmbesc în mijlocul sărăciei, cât și persoane extraordinare din lumea afacerilor, care chiar înțeleg importanța investiției în viitorul acestor copii și ne sprijină în ceea ce facem. Multe sunt femei puternice, de diferite vârste, din diferite domenii, dar care își asumă o responsabilitate nu doar pentru familiile lor, ci și pentru viitorul societății noastre.

Casa ta este o mansardă însorită plină de cărți, pensule, corăbii, cai, hărți, coșuri și plante. Cât timp reușești să petreci în ea? Povestește-ne puțin cum este viața ta?

Aici este locul unde se realizează acel echilibru despre care vorbeam mai devreme. Mie îmi place să-mi numesc casa „camera de decompresie". Cred foarte tare că spațiul în care trăim și lucrăm ne influențează și totodată ne reflectă. Un element important al muncii noastre este transformarea spațiului de învățare în grădinițele din comunitățile sărace, unde implementăm programul *Fiecare Copil în Grădiniță*. La trainingurile pe care le facem cu educatorii, începem mereu prin a spune că spațiul unde copiii învață trebuie să fie la fel de frumos ca și copiii înșiși. Un spațiu care să le stimuleze curiozitatea, bucuria de a explora și de a descoperi ceea ce îi înconjoară.

***Fiecare Copil în Grădiniță* se desfășoară deja în 19 comunități din toată țara. Ești tot timpul pe drumuri. Ce nu lipsește din mașina ta?**

Pentru implementarea programului și raportarea rezultatelor este esențială monitorizarea corectă. Sunt pe drum mai tot timpul. Din mașină nu îmi lipsesc: cuburi de zahăr pentru cai (pentru care am o adevărată pasiune), materiale de tot felul pentru clase și pentru trainingurile cu profesorii, cafea, migdale, audiobook-uri, hărți, bomboane pentru copii. În perioada aceasta, am portbagajul plin de o serie de ghiduri de implementare a metodologiei pe care le-am tipărit pentru echipele locale.

Care sunt planurile de viitor?

Misiunea noastră este să dezvoltăm o platformă care să asigure accesul la grădiniță pentru fiecare copil între 3 și 6 ani din România. Este nevoie de multă muncă și timp. Dacă n-ar fi această prioritate, m-aș dedica formării cadrelor didactice în metode interactive și dinamice de învățare cu aplicație în *Atelierele Șotron*. Aceste ateliere sunt niște programe de 12 zile, organizate în timpul vacanței de vară și constituie, în esență, o perioadă de expunere intensă la mediul structurat al școlii și însușirea unor cunoștințe de bază. Conceptul este acela al unei călătorii prin care sunt stimulate apetitul copiilor de a învăța și curiozitatea de a descoperi lumea, de la lucrurile familiare și până la stele. În fiecare zi, copiii descoperă lucruri noi și răspund unei alte întrebări.

Cea mai mare parte din fondurile pe care le obțineți provin din mediul corporatist. Vă este greu să convingeți companiile să investească în educația preșcolară?

Educația timpurie este cea mai eficientă investiție socială. Există studii care demonstrează că aceasta reduce rata șomajului și a infracționalității pe termen lung, iar rentabilitatea investiției este de 4 până la zece ori mai mare decât investiția inițială. Gândiți-vă că, pentru a menține un copil sărac în grădiniță timp de un an de zile, este nevoie de mai puțini bani decât pentru a menține un om în pușcărie timp de o lună.

De la mari corporații care și-au luat un angajament pe termen lung alături de noi și până la voluntari sau oameni obișnuiți care pur și simplu direcționează 2% din impozit către Asociația Ovidiu Rom, sunt foarte mulți cei care au înțeles importanța inițiativei noastre. CSR-ul (Corporate Social Responsibility) de impact înseamnă a răspunde nevoilor dintr-o comunitate. Randamentul maxim al unei campanii de CSR rezultă din colaborarea strânsă dintre conducerea companiei și a ONG-ului, vizitarea programelor, dar și din disponibilitatea companiei de a împărtăși din experiența sau resursele proprii.

Un exemplu de implicare complexă, nu numai la nivelul programelor și al serviciilor directe, dar și la nivelul comunicării și al conștientizării opiniei publice cu privire la cauza noastră, este cel al unor companii precum Carrefour sau ProTV. Carrefour nu numai că s-a implicat financiar, dar a contribuit și cu produse, expunere media, a „adoptat" o comunitate și a inter-

> CEEA CE MĂ AJUTĂ SĂ MERG ÎNAINTE SUNT DE FIECARE DATĂ OAMENII. ATÂT COPIII CARE ÎMI ZÂMBESC ÎN MIJLOCUL SĂRĂCIEI, CÂT ŞI PERSOANE EXTRAORDINARE DIN LUMEA AFACERILOR.

venit prompt atunci când a fost nevoie. Poate cel mai important aspect al relației cu sponsorii este flexibilitatea. Din cauza birocrației, ONG-urile sunt nevoite adesea să-și adapteze programele în funcție de politica unei corporații. O campanie de CSR eficientă vine din partea unei companii dispusă să aloce timp, resurse umane și cunoștințe de planificare strategică pentru rezolvarea problemelor sociale. ●